

ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ

Γράφει ο Αντώνης Αμπατζής → ampandonis@gmail.com

ΑΣΥΝΔΕΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ
ΗΡΩΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΗΤΤΟΠΑΘΕΙΑ

1969 Το μεγάλο καμάρι της Αυστραλίας το αεροπλανοφόρο 'Μελβούρνη' ήταν στην θάλασσα των Φιλιππίνων για προετοιμασία πριν από την άσκηση με τους συμμάχους. Η κανονική άσκηση θα ξεκινούσε στις 30 Μαΐου. Περίπου στις 3:35 π.μ. στις 31 Μαΐου, ο αμερικανός πλοίαρχος του USS Everett F Larson διατάχθηκε να αναλάβει μια θέση μάχης πίσω από το αεροπλανοφόρο 'Μελβούρνη'. Ο αμερικανός πλοίαρχος Λάρσον έκανε μια λανθασμένη στροφή και έφερε το πλοίο σε πορεία σύγκρουσης με το 'Μελβούρνη'. Απαιτήθηκαν διορθωτικές ενέργειες και από τα δύο πλοία για να αποφευχθεί η σύγκρουση. Αυτό το γεγονός όχι μόνο αναζωογόνησε τις μνήμες της τραγωδίας του Voyager πέντε χρόνια νωρίτερα, (ένα άλλο τραγικό συμβάν στο Jervis Bay), αλλά προκάλεσε μια νέα τραγωδία.

Στις πρώτες πρωινές ώρες της 3ης Ιουνίου 1969, σε έναν ελιγμό σχεδόν πανομοιότυπο τρεις μέρες νωρίτερα, το αμερικανικό USS Frank Evans, διέσχισε κάθετα το αεροπλανοφόρο 'Μελβούρνη'. Τα δύο πλοία συγκρούστηκαν με αποτέλεσμα τα αμερικανικά να κοπεί στα δύο. Το εμπρόσθιο τμήμα του Evans βυθίστηκε γρήγορα ενώ η πρόμνη είχε κολλήσει στην δεξιά πλευρά του 'Μελβούρνη' επιτρέποντας έτσι να αναζητηθούν επιζώντες. Εβδομήντα τέσσερα μέλη του πληρώματος του Evans έχασαν τη ζωή τους και το 'Μελβούρνη' υπέστη εκτεταμένες ζημιές στο τμήμα της πλώρης. Οι επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης ξεκίνησαν αμέσως και σώθηκαν 199 άνδρες. Οι προσωρινές επισκευές βοήθησαν ώστε το αυστραλέζικο αεροπλανοφόρο να φτάσει μέχρι την Σιγκαπούρη. Σε ένα έκτακτο συμβούλιο διερεύνησης σχετικά με την τραγωδία, έριξε την ευθύνη στον Captain Stevenson. Η δικαιολογία ήταν ότι ήταν εν μέρει υπεύθυνος, ως κυβερνήτης του 'Μελβούρνη' και ότι θα μπορούσε να κάνει περισσότερα για να αποτρέψει τη σύγκρουση. Ωστόσο, ένας ανεξάρτητος στρατιωτικός δικαστής τον απαλλάξε από κάθε ευθύνη. Η ακεραιότητα της αρχικής εξεταστικής επιτροπής αμφισβητήθηκε από τότε, καθώς την ευθύνη έφερε ο Jerome H King, ο αξιωματικός της συνολικής τακτικής διοίκησης του Evans κατά τη στιγμή της σύγκρουσης.

Μετά τις προσωρινές επισκευές στη Σιγκαπούρη, το 'Μελβούρνη' επέστρεψε στη θάλασσα και έφτασε στο Σίδνεϊ στις 9 Ιουλίου. Οι επισκευές πραγματοποιήθηκαν και πάλι στο Ναυπηγείο Cockatoo Island στο Σίδνεϊ. Επέστρεψε στη θάλασσα στις 11 Οκτωβρίου για να

1969 USS Frank Evans. Οι επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης ξεκίνησαν αμέσως μετά τη σύγκρουση.

αρχίσει τις ασκήσεις επεξεργασίας και λίγο αργότερα επανέλαβε ένα κανονικό πρόγραμμα ασκήσεων, εκπαίδευσης και συντήρησης.

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....

Το ΑΔΡΙΑΣ ήταν ένα από τα πολλά πλοία που μας παραχώρησε το Βρετανικό Ναυτικό στη διάρκεια του Πολέμου. Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι η Ελλάδα στην περίοδο αυτή ανανέωσε τον Στόλο της με τη φροντίδα των συμμάχων που εκτίμησαν τη συμβολή μας και θέλψαν να αξιοποιήσουν καλύτερα τις δυνατότητες του γενναίου και έμπειρου «έμψυχου υλικού» του Ναυτικού μας. Η δράση του πλοίου συνεχίστηκε με επιτυχία στη Μεσόγειο. Ο μεγαλύτερος κίνδυνος ήταν τότε τα εχθρικά τορπιλοπλάνα που εκτελούσαν αιφνιδιαστικές επιθέσεις συνήθως κατά το λυκαυγές ή το λυκόφως. Σε μια τέτοια επίθεση βυθίστηκαν δύο πλοία που μετέφεραν στρατεύματα. Ο ΑΔΡΙΑΣ έσπευσε να σώσει τους επιζώντες και περισυνέλεξε συνολικά 116 ναυαγούς οι οποίοι ήταν Άγγλοι, Σκώτοι, Ιρλανδοί, Αυστραλοί και ιθαγενείς από τις Μπαχάμες. Στην απόβαση των Συμμάχων στη Σικελία ο ΑΔΡΙΑΣ έδωσε και εκεί δυναμικά το παρόν από την πρώτη στιγμή. Ο ηρωισμός του ΑΔΡΙΑ δεν έμεινε απαρατήρητος από τη Συμμαχική Διοίκηση που θέλησε να το τιμήσει ιδιαίτερα. Γι' αυτό ο Άγγλος Ναύαρχος το διέταξε να είναι ένα από τα τέσσερα πλοία στα οποία θα παρεδίδετο ο Ιταλικός Στόλος του Νότου στις 10 Σεπτεμβρίου 1943.

Το Σεπτέμβριο του 1943 άρχισαν οι επιχειρήσεις των Δωδεκανήσων. Ήταν οι πιο δύσκολες επιχειρήσεις μέσα σε ένα γερμανοκρατούμενο σύμπλεγμα νήσων χωρίς καμία απολύτως αεροπορική κάλυψη. Ο ΑΔΡΙΑΣ στις τρεις το πρωί της 21ης Οκτωβρίου 1943 απέπλευσε για τα Δωδεκάνησα μαζί με άλλα τρία αντιτορπιλικά. Το JERVIS (TZEBIS), το

PATHFINDER (ΠΑΘΦΑΪΝΤΕΡ) και το HURWORTH (ΧΑΪΡΓΟΥΩΡΘ).

Το πλοίο απέπλευσε εγκαίρως μαζί με το βρετανικό HURWORTH (ΧΑΪΡΓΟΥΩΡΘ). Στις 22.00 έπρεπε να βρίσκονται και να αρχίσουν τον βομβαρδισμό των εχθρικών θέσεων στην Κάλυμνο. Ενώ πλησιάζανε και τα πυροβόλα ήταν έτοιμα, ώρα 21.56 αισθάνθηκαν μια ισχυρή διπλή δόνηση στον ΑΔΡΙΑ και ταυτόχρονα ακούστηκε μια δυνατή έκρηξη. Το πλοίο είχε πέσει σε νάρκη με αποτέλεσμα να αποκοπεί εντελώς η πλώρη, να πάθει σημαντικές ζημιές το υπόλοιπο σκάφος, να φονευθούν 21 άνδρες του πληρώματος και να τραυματιστούν 24, μεταξύ των οποίων ο Κυβερνήτης και 3 αξιωματικοί. Το αντιτορπιλικό HURWORTH αποφάσισε τότε να πλησιάσει. Δυστυχώς όμως το περίμενε το μοιραίο. Έπεσε και αυτό σε νάρκη. Μια τρομακτική έκρηξη εκσφενδόνισε τμήματα του πλοίου μαζί με ανθρώπινα μέλη. Το βρετανικό πλοίο σε λίγες στιγμές χάθηκε από την επιφάνεια.

Μετά τρεις ώρες ταξίδι το ΑΝΔΡΙΑΣ έφθασε και προσαγιαλωθήκε στη Μύνδον της Μικράς Ασίας που σήμερα ονομάζεται Γκιουμουσλούκ. Η ώρα ήταν 00.50 της 23ης Οκτωβρίου και το πλοίο

είχε διανύσει σ' αυτή την κατάσταση δεκάξι ναυτικά μίλια από το σημείο της εκρήξεως! Ο χρόνος ήταν οριακός διότι αν η κλίση είχε προλάβει να μεγαλώσει λίγο ακόμα θα είχε βουλιάξει.

Στη συνέχεια, μετά από πρόχειρες επισκευές κάτω από εξαιρετικά δυσχερείς συνθήκες, το «ΑΔΡΙΑΣ» με ίδια μέσα και την πλήρη κομμένη, συνέχισε το ταξίδι και έφθασε μέχρι την Αλεξάνδρεια(!!!) για να επανενωθεί με τον υπόλοιπο Ελληνικό Στόλο. Στο λιμάνι της Αλεξάνδρειας ΟΛΟΚΛΗΡΟΣ ο Συμμαχικός Στόλος είχε παραταχθεί για να τιμήσει το αντιτορπιλικό μας που κατάφερε ένα ηρωικό ταξίδι επιστροφής αδιανόητο για όλους αλλά αντάξιο της πανάρχαιας ναυτοσύνης του Έθνους μας.

Προς τιμήν του Αντιτορπιλικού ΑΔΡΙΑΣ έχει δοθεί σήμερα το όνομά του σε Φρεγάτα του Πολεμικού μας Ναυτικού (F459).

Στην Αυστραλία...2012

Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση μετά από αρκετά χρόνια, ζήτησε συγγνώμη από τον κυβερνήτη της HMAS Melbourne για το γεγονός ότι έγινε ο αποδιοπομπαίος τράγος μιας από τις πιο καταστροφικές ναυτικές καταστροφές της Αυστραλίας.

Αν και χωρίς ευθύνη, ο διοικητής του HMAS Melbourne, John Stevenson, του είχαν αποδοθεί όλες οι ευθύνες για το ατύχημα. Παρά το γεγονός ότι το σκάνδαλο και το φταίξιμο είχαν ανατραπεί, ο κ. Stevenson αναγκάστηκε τότε να αποχωρήσει από τις τάξεις του πολεμικού Ναυτικού. Πέθανε μετά από χρόνια σαν ένας απλός ιδιωτικός υπάλληλος...

Σημείωση: Ο κορ Stevenson κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο ήταν ο αξιωματικός στο HMAS Nestor όταν βομβαρδίστηκε και χτυπήθηκε από τορπίλες νότια της Κρήτης σώζοντας πολλούς συναδέλφους του.

Το τρομακτικό αποτέλεσμα της σύγκρουσης. Το Μελβούρνη με κατεστραμμένη την πλώρη. Ένθετο φωτο: Πολεμικό πλοίο «Ανδρίας»